

„Soča“ izhaja vsak četrtek in velja
s pošto prejemana ali v Gorici na dom
pošiljana:

Vse leto f. 4.50
Pol leta „ 2.30
Četrt leta „ 1.20

Pri oznanilih in prav tako pri „po-
stanih“ se plačuje za navadno tristo-
no vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostoru.

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po
10 soldov v Gorici v tobakarnici v go-
spoksi ulci blizu „treh kron“ —
v Trstu v tobakarnici „Via della ca-
serna 60“.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo
uredništvu „Soča“ v Gorici Via del Mu-
nicipio v Kalistrovi hiši III. nadstr. naroč-
nina pa opravištvu „Soča“ v Gorici
„Via scuole“ h. št. 429, II. nadstr.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj
se blagovoljno frankujejo. — Delalcem
in drugim neprazničnim se naročnina
zruga, ako se oglasa pri uredništvu.

Glasilo slovenskega političnega društva goriškega za brambo narodnih pravic.

Občni zbor Sloge v Kobaridu.

(Konec.)

Predsednik podeli besedo gosp. dež. poslancu Andr. Kocjančiču, kateri pozdravlja zbor v imenu Bricev. „Vsi smo ene vere,“ pravi, „da zelena Soča, katera nas uže dolga stoletja veže in brati v eni deželi in v eni državi, ne more nigdar postati meja, ki bi ločila, kar naravno skupaj gre ter odtrgala brate od bratov, zveste državljanke od preljubljenega domovine, vlane podložnike od češčenega vladarja. Ne, ne, možje! po rodu, po srcu, po duševnih in materialnih interesih smo trdno zvezani med seboj prebivalci desnega in levega brega naše Soče, zgodovina in pravica potrjujejo to zvezo in nobena sila naj je ne raztrže. V tem zmislu sprejmite bratovski pozdrav naših Bricev, kateri z vami vred nič iskreneje ne žele, kakor vedno ostati, kar so, zavedeni Slovenci združeni — pod mogočno krono avstrijsko. (Živili briski Slovenci, živela Avstrija! se odmeva po zborišči.)

Ko naznani predsednik, da prebere adresu, ali pismo do presv. cesarja, potihne množica in vsi klo-
buki so na mah raz glav. Po končanem branji pa zagromi ves zbor kakor iz enega grla; Živijo Franc Jožef! Živela Avstrija! godba pa intonira cesarsko himno.

Zdaj nastopi c. k. okrajni glavar, gospod Aleksander Schemerl ter ses prav toplimi besedami in v gladki slovenščini zahvali društvu „Slogi“ in zbrani množici za lep dokaz državljanske zvestobe in vdanosti najvišjemu prestolu. „Pokazali ste, sklepa, da ste zvesti Slovenci in složni Avstrijanci, močni tedaj in neomahljivi, kakor hribi, ki nas obkrožujejo in katerih vrhove bo presegal današnji grom navdušene Vaše zvestobe!“

In zares je zagromelo po zborišči in se daleč razlegalo navdušeno odzdravljanje

Dež. poslanec gosp. Faganel prinaša srčen pozdrav Slovencev izpod sivega Čavna in čestita k današnjemu sijajnemu shodu, katerega se deležuje tudi lepo število prebivalcev levega brega Soče, katere je tudi raznešena vest o mogoči zgubi desnega brega ne le iznemirila, ampak britko ranila. In kaj bi ne, praša govornik, mari niste prebivalci desnega brega Soče, meso našega mesa, kri naše krvi? gotovo da ste; ali niso naši pradedje skozi stoletja v bratovski edinosti med seboj živeli, ter so to edinost vterjevale ena vera, enake navade? Ali je mogoče, da bi dandanes, ko je prišla povsod narodna zavest na površje in se narodi družijo, zdaj, ko se države ne ločijo več niti po suhih

mejah velikih gor, niti po mokrih mejah velikih rek, rečem, ali je mogoče, da bi nas ta Soča ločila? Ne to ne more nikakor biti! (klici: ne, nikakor ne!)

Saj so naši pradedje skupno s svojimi žrtvami, se svojo krvjo pripomogli do sedanje velikosti in moči Avstrije—in zdaj da bi Avstrija privolila v odstop naših sobratov italijanskemu sosedu, v njihovo narodno in materialno pogubo? Ne tega ne more nikdar storiti. (Nikdar ne!)

Zadosta smo zgubili l. 1866 in še se otožno oziramo po slovenskih bratih unkraj Idrije, katere je nemila osoda iztrgala iz starodavne zveze. Naša dežela pa naj cela ostane pod mogočno krono avstrijsko, to je naša iskrena želja, katero tu na tisoče zbrani prebivalci desnega in levega brega Soče, složni v narodni zavesti, v ljubezni do skupne domovine in v neomahljivi zvestobi in vdanosti do presvitlega cesarja slovesno izrekamo. Živijo naš mogočni vladar Franc Jožef! živela Avstrija! živela naša ožja preljubljena domovina, poknežena grofija Goriška! (Gromoviti živijo se razlegajo po zborišči.)

Predsednik se iskreno zahvaljuje za preuljuden sprejem, katerega so napravili vrli Kobaridci društvu „Slogi“, za obilno deležitev, za izgleden red pri zborovanju, za občno navdušenje, katero najjasneje razodeva globoko vkoreninjene državljanske čute vsega tukajšnjega prebivalstva. Na to sklensko zborovanje ob 4¹/₂ uri popold.—

Koj po končanem zborovanju je prejel odbor „Sloge“ tri pozdravne telegrame, katere tu priobčujemo: „Slavnemu društvu „Sloga“ izročeva Mozirska čitalnica v gornje Savinjski dolini svoje najiskreneje voščilo v prosep in dejansko izvršitev od vrlih rodoljubov na občnem zboru v Kobaridu stavljenih točk. Tri svitle zvezde: Narod, omika in svoboda naj Vam svetijo. Živela „Sloga“!“

„Strinjamo se z Vašimi, kakor Vi z našimi mislimi. Bog živi cesarja, Franca Jožefa! Bog ohrani celoto Avstrije!“—Čitalnični odbor v Kviškem!“—

„Ptica ljubi svoje gujezd, zver pečino svojo, pa bi mi Slovenci domovine ne ljubili, kjer smo videli prvi dan? Lepa domovina naša, dosti svete nam zemlje je uže odtergane od matere Slovenije, dosti bratov umira narodno smert unkraj Idrije. Narod naj zagromi: Bog živi združeno Avstrijo! — Kanalsko županstvo.“ * *)

*) Pozvedeli smo, da je ta pozdrav zložil ranjki Kocjančič na smrtni postelji, razodevši tako še v zadnjih osodolnih trenutkih svoje iskreno rodoljublje.—Kaj poreko naši zagrizeni nasprotniki: Ali se tudi v obličju smrti hlina patrijotizem, ali je tu mogoča hinavščina? Povejte! Op. ured.

Popisali smo resni del Kobariskega shoda; naj kratko omenimo še veselega dela—to je čitalnične besede in kar je bilo po besedi.

Proti sedmi zvečer so se odprli za besedo prav primerno in okusno opravljeni prostori—in ko je zbor spretnih kobariskih pevcev nastopil ter jel vbrati svoje glasove v prelepi pesni „Domovini“ — bilo je uže vse polno zalih poslušalk in rodoljubnih poslušalcev domačih in zvonajnih, a pozneje se je množica zagatila, da je proti koncu prav vroče postajalo. — Gosp. H. je pozdravil srčnimi izrazi od vseh strani došle ljube goste, katere je privabil vzvišeni namen in katerim tudi čitalnica kliče iskren dobrodošli. — Mešani zbor „Slavjanka“, dragocena zapuščina prerano umerlega blazega mladenca, Carli-ja—elektrizoval je, kakor poprej na odprtem dvoru, tako zdaj v dvorani vse poslušalce in moral se je ponavljati. Pa ga tudi ljubko in ob enem goreče pojo rosne slavke s svojimi slavci;—skladateljev duh jih prešinja in vodi jih nevidno njegova spretna roka. — Gospodična deklamovalka je razodela prav lep talent in voščila bi vrli začetnici ugodno priliko, da bi si ga mogla dobro razviti, tem več ker ima lep, simpatičen glas in ker jo tudi naravno elegantno kretanje priporoča. — „Ptici“ mešan zbor, drugi biser, ki ga je ranjki Carli zapustil svojemu narodu, peli so tudi prav nježno in z občutkom—in želi občno zasluženo pohvalo. Vesela igra „Uskok“ je vzbudila občno radost; posamezni igralci so zares tudi svoje naloge prav povoljno izvrševali, si uga Janez se je v svoji hvaležni zadaci celo odlikoval; a manjkalo je pri vsem tem neke vzajemne vezi v dejanju, da se ni tako gladko razvijalo, kakor bi bilo želeli. Videlo se je iz vsega, da so v Kobaridu združene kaj lepe moči, a so se diletantje v naglici pripravili—da bi le gostom naklo uili prijeten večer. V igri „Uskok“ so nekatere frivolne neslanosti, katere bi se morale iztrebiti posebno, kedar se na kmetih predstavlja.—Beseda je sklenila z moškim zborom „U boj!“; pravi moški zbor, katerega so domači pevci pomnoženi s kanalskimi prav krepko vrezali.

Po besedi je bila domača zabava v Žganovih sobanah;—kako živahna, vesela,—in kaj bi rekli?—pobratimska zabava! Kakor nas je duh prave sloge edinil v navdušenosti za dom in cesarja pri zboru — tako nas je bratilo zdaj Kobaridce in Bovčane in Tolmince in Kanalce in Goričane in druge goste pravo, čisto veselje; katero nam ni dalo ločiti se, dokler nas ni zaviden petelin opominjal na dolžnosti novega dne.

LISTEK.

O stanju žensk pri raznih narodih.

(Piše France F.)

(Konec.)

Ženska emancipacija je začela še le v XIX. veku svojo glavo moško povzdigati, potem ko so svobodnostne ideje vso Evropo in ves omikani zvet pretresle. V omikanih državah je sedaj stanje žensk tako dobro, da jim nij treba boljšega želeli. Njejni spol se pri vseh omikancih spoštuje, dajejo se mu povsodi vse prednosti, on ima predprave in dolžnosti, o katerih nekaj še sanjal nij

A s tem naše ženstvo še nij zadovoljno, ono hoče še dalje, zadobiti hoče popolno enakopravnost z možem ne le v domačem in družinskem krogu, nego tudi v javnem in državnem življenju. Najhuje emancipistinje zahtevajo, da naj bodo od sle naprej popolnoma proste vseh zakonov, vseh navad in vse omejenosti, katere so jim skozi stoletja poseben delokrog odločile in katere so ustanovile, kaj je spodobno za žensko in kaj ne.

Zlasti Severoamerikanke so se že mnogo eman-

cipovale v pravem pomenu te besede, t. j. otresle so se vseh vezij, katere so je vezale na moževino in očetovo podložnost, na javno mnenje in stanovsko navado. Sedanje Amerikanke so svobodne, same svoje, kakor ptič, ki prosto leta in se vseda, kamor ga veseli. V severni Ameriki hodi mož za ženo na terg, jej kuha kavo in pripravljaj jedi; on jej pomaga toaletto delati, on jej mora lase razčesati in potem kočijo plačati, da se peje ledi na sprehod, ker hoditi je pretrudljivo.

Če emancipovane Amerikanke v privatnem življenju že nad možem stojé, dosegle so v javnem že skoro popolno enakopravnost z njim. Le volilna pravica, aktivna in pasivna, jim je še zabranjena in državnih služeb ne smejo opravljati. A v nekterih okrajih so tudi te zapreke že odstranjene. Tako n. pr. so v kraju Wyoming tudi ženske porotnice in ker seje navadno dolgo trajajo, morajo pestune otročice večkrat v sodišče nositi, da se na maternih persih zopet utolažijo.

Amerikanske gospice se smejo na univerzah prosto medicinske in prava učiti in po končanem izpiti dobivajo tudi sebi primerne službe. Enako pravico uživajo mlade Rusiije, Švicarke in Angličanke ter se je tudi poslužujejo v obilni meri. Tako je sedanja kraljica italijanska doktorica prava.

Res je, da imamo tudi med ženskimi spolom izverstnih talentov, ki so se z lahka polastili vsega obširnega znanja; ali kaj lastnega, samostojnega neso ti

nikoli ustvarili. Psychologija in anthropologija nas učita, da je moški spol v fizičnem in intelektualnem obziru jakši od ženskega (ženski možjani so za 100/0 laži od moških). Emancipacija, kakoršno zahtevajo naše Severoamerikanke in Rusinje je nenatorna, torej tudi nemogoča, dokler bode mož telesno in duševno ženo prevladal. Prazno je torej govoričenje onih, ki tērde da se ženske le zato ne morejo emancipovati, ker so se privadile sužniškemu statusu ter se v njem polenile in pokvarile, tako da se dobro počutijo v možjevi oblasti; in da bi one same prve vstale zoper tisto, ki bi se hotela emancipovati, češ, da so druga drugu zavide. (Prim: Baudouin. Nekatere opazke str. 15—18).

Prava, edino pametna in mogoča ženska emancipacija obstoji v tem, da se privadijo vsem rokodelom in umetnostim, za katere so sposobne in si tako tudi zunaj zakona svojo samostojnost zagotové, ali pa se svojim znanjem možu pomagajo za družino več pridobiti.

Znano je, da se več dečkov, kakor deklic narodi, pa da je umerljivost pri moškem spolu večja, nego pri ženskem. Ta razmera se še bolj spremeni, če ne gledamo na vse prebivalstvo, nego samo na ženske čez 18 in na moške čez 24 let stare. Število neomogućenih žen čez 18. leto je skoro še enkrat toliko, kakor število neoženjenih mož čez 24. leto. Ravno tako je skoro

Dopisi.

V Gorici, dne 16. aprila. — (Občna zbornica „Sloge“ v Kviškem in Kobaridu sta draginila v seršenje gnezdo.) — Znano je našim čast. čitateljem, kako so se nedavno razširjale vznemirljive vesti po deželi, da vtegne Avstrija odstopiti italijanskemu sosedu lep kos naše preljubljene oze domovine na desnem bregu Soče. Teh vesti nismo iznašli mi in tudi se niso rodile ni na avstrijskih ni na slovanskih tleh, ampak prišle so naravnost iz italijanskega središča, od koder so jih tamošnji publicisti med svet zatrobili, in od koder se še vedno goje po brošurah, v katerih se na drobno razlaga in popisuje, kako naravno da spada Goriško bodi po svojem obnebbi, bodi po geografski legi, bodi po narodnosti svojih prebivalcev k bla. eni Italiji. Ena taka brošura, ki jo je izdal neki Fabris v Rimu pod naslovom „Il confine orientale d'Italia“ in katero je tudi nek tukaj izhajajoč ital. list gorko priporočal, spominja se s posebno ljubeznivostjo tudi nas Slovencev na Goriškem, rekoč blizo, da gomazimo po gorski strani dežele, da smo brez vse kulture in da se ne zavedamo svoje narodnosti, vled cesar bi se nam še ljubav storila, ako bi nas italijanska kultura sprejela v svoje vse osrečujoče naročje.*)

Zraven tega moramo še omeniti, da se v sosedni Furlaniji unkray meje v Vidmu, v Čedadu in drugod tako pozitivno govori ob odstopu desnega brega Soče, kakor bi se imele to uže danes ali jutri zgoditi. In kedo bi si mislil? te vesti so naj prej in naj huje vialile globoko vkoreninjeno avstrijsko čustvo naših sodeželanov v Furlaniji, kateri so prvi začeli javno demonstrirati: zoper zvezo z Italijo. V neki občini blizo meje so obesili okinčano cesarjevo podobo nad občinski urad in z avstrijsko zastavo na čelu so v sprevedu po vasi z navdušenimi „Evviva“-klici razodevali svojo vdanost in svojo zvestobo do visoke vladarske hiše Habsburške. Najveljavnejši možje v Furlaniji, znani po svojem iskrenem domoljubju in po svoji neomajeni državljanški zvestobi, so na to izprožili misel, da se napravi spomenica do vis. ministrskega sveta, katero naj bi podpisalo vse prebivalstvo na desnem bregu Soče kot izraz zvestobe in najtopleje želje, da se naša lepa dežela vedno ohrani v neokrhani celoti.

Ni trebalo posebne agitacije, da se je blaga misel spremenila v dejanje in uže je odpotovala spomenica z ogromnim številom podpisov — kamor je bila namenjena. Odbor polit. društva „Sloge“ štel si je tudi v dolžnost izpodbuditi v tako važnem vprašanji izraz javnega mnenja mej slovanskimi prebivalci na desnem bregu Soče in v ta namen je sklical dva javna občna zborna, prvega v središču slovanskih Brd, drugega v zgornjem delu Sočke doline — v Kobaridu. A odbor ni bobnal občinstva skupaj z Bog ve koliko agitacijo, ni razvešal velikanskih plakatov po vaseh, ni pošiljal agitatorjev med ljudstvo, — ampak razglasil je samo priprosto vabilo z napovedjo programa v svojem listu in nič drugega. A z odstopala je iskra, da je vnetila plamen, kajti skozi stoletja od rodu do rodu podčodovan, globoko vkoreninjen patrijotizem našega ljudstva ne potrebuje umetnega netiva, da se vrame in sagori, kedar gre za dom in cesarja. Mi Slovenci smemo vsigdar s ponosom trditi in naša zgodovina je porok za to, da

„Hrast se omaje in hrib, zvestoba Slovcu ne gane!“

Da! iskra, katero je odbor „Sloge“ v priprostem

*) Uže leta 1865 je izšla v Milanu Antonini-jeva knjizura „Il Friuli orientale“, katera poteza italijansko mejo daleč čez Kranjsko in govori o nas Slovenceh, če mogoče, še huje, kakor Fabrisova. Op. pis.

polovico manje udovcev, nego udov. Že ta pregled nam priča, da mora veliko število žensk neomajenih ostati, in sicer pri srednjih in viših stanovih še tem več, ker se stanovske potrebe bolj mnoge, kakor pa visokost in gotovost dohodkov.

Kaj torej s takimi ženskami, ki se ne morejo omožiti, ki ne morejo najti moževe podpore, nego so navezane edino na svoje moči?

Če ženskam priznavamo natorne pravice osebnosti in existence, tedaj jim moramo tudi priznati pravico samostojnega gospodarstvenega delovanja, kakor tudi vsakega delovanja, za katero so sposobne. Pa nij zadosti, da to pravico le pripoznamo, nego treba je tudi, da priskerbimo pomočkov, te pravice posluževati se. Drugače se poprimejo ženske, ki so same na-se navezane, onega zasluzka, s katerim si najlaže in najhitreje kaj pridobé, in se tako moralno in fizično uničijo.

Dolžnost države je torej, da preskerbi takim ženskam priložnost delati in ob enem, da je naredi sposobne za delo. Tu pridemo tedaj na žensko odgojo in poduk in tu sprevidimo, da ženski ne zadostuje le tak poduk, ki jo za dobro gospodinjstvo odgojuje, nego treba je ozirati se tudi na možnost, da ta ali ona deklica vedno samica ostane.

Preustrojiti je treba tedaj naše ženske šole na

svojem vabilu med ljudstvo vrgel, vnela je na mah vse Slovence na desnem bregu Soče, in prišli so na tisoče ter se z odkritosrčnim navdušenjem deležili naših občnih zborov v Kviškem in v Kobaridu, katera se moreta po praznični opravi shodišč, po ogromni deležitvi, po izglednem redu in po vse skozi dostojni vršitvi zborovanja vštovati med najsjajnije narodno-patrijotične slovesnosti slovanskega naroda; nepopisljivo navdušenje pa, s katero ste zbrani množici sprejeli addresso do presv. vladarja, je živ, resničen izraz pravega ljudskega mišljenja; kdor je bil navzočen, ne more trenutek časa o tem dvomiti.

O teh zborih poročali smo natančno in vestno v svojem listu; govori so v istem zmislu priobčeni, kakor so jih govorniki govorili. In zdaj si dovoljujemo vprašanje: Kedo more zapaziti v tem našem započeti tudi le najmanjšo nedostojno rovanje? kedo more trditi, da se je le z eno besedico žalila narodnost naših sodeželanov? kedo dokazati, da se je na naših zborih hujskalo in dražilo zoper Italijane? in kedo more zopet z dobro vestjo spodikati nedostojno prilizovanje in hinavščino vzvišenemu namenu naših govorov in sklepov?

In vendar smo brali te dni v goriških listih polno tacega in enacega sumničenja, grdenja in zasramovanja, katero nam je zopet enkrat jasno razkrilo ter v vsej svoji ostudni nagosti pokazalo grdo perfidnost naših zagriženih nasprotnikov. Toda tulite, lajajte, mijavkajte, je rekel mesec v basni, ko so volk, pes in mačka proti njemu rezali, — mene vendar ne spravite iz mojega tira!

Bodita gotova goriška zastopnika svojih koterij, da tudi vidva ne spravita ni „Sloge“ ni goriških Slovencev sploh iz njihovega jasno zarisane tira, in kakor smo prepričani, da jim ne zganeta ni mišljenja ni čutov, tako se tudi zanašamo, da z vsem svojim umazaniam sumničenjem ničesar ne opravita — saj je celó vaše ljudstvo, saj je cela avstrijska Furlanija zoper vaju — v dokaz navajamo spomenico oziroma prošnjo, katera je z ogromnim številom podpisov ljudstva vaše narodnosti, pa ne vašega mišljenja odpotovala do pristojnega mesta v avstrijskem središču.

Mi spoštujemo, to zagotavljam, zvesto avstrijsko prebivalstvo cele naše dežele katere koli narodnosti si bodi, spoštujemo tudi inozemce, ki tu živé in nam spoštovanje odvrčajo in nič gorkeje ne želimo, nego da bi naša dežela zares ostala lepa harmonična skupina. A z vama lista, ki se naslanjata vsaj v naši deželi le na pest svojih privržencev in ne na ljudstvo, ter sta sama prava uzora največje disharmonije, ker se vsak dan kakor po redna ulična pobalina v svojih predalih lasata in cukata, da se uže vajnim naročnikom studé neslanosti, ki si jih drugi drugemu očitata, — z vama, pravimo, katera sta složna samo v trganju najsvetejših vezi, ki obstoje uže stoletja mej prebivalci različne narodnosti v naši skupni ožji domovini, ter solidarno opravljata, sumničita in sé surovostimi pitata prepopeljene sodeželane slovanskega rodu — z vama ne bomo iskali miru in sprave, je ne maramo.

Le junaško se zaganjajta v malenkostne osebnosti, le neustrašeno udrihajta po X in po Y — razlita ves svoj strupen žolč, razpasita vso svojo zagriženo jezo nad osebami, — do stvari ne moreta, ne mesta: je pravična, je sveta in stojipod varstvom postave. —

Iz Kanala, 16. aprila. (Izv. dop.) Došli so slavčki

v naše loge, ter uže se razlega po kanalski dolini milo njih popevanje. A zgubil je Kanal, ter ž njim skupna nam mila domovina, svojega neutrudljivega vodjo, očeta primorskega „Slavca“; nehala je biti na veke uže slavna pevska žila; našega preljubega Kocijančiča nij več mej nami.

njih delokrogu so primerni le oni predmeti, ki ne zahtevajo abstraktnega mišljenja, nego praktične spretnosti. Žensko delovanje ne more samostvariteljno biti, nego izpeljati mora umetno in skerbno vse posameznosti dane snovi.

Razen malih ročnih del naj bi se učile ženske in pripravljale za gledališčne igralko, odgojiteljice, učiteljice elementarnih predmetov, tujih jezikov, muzike, risanja, pletenja in vezanja; dalje naj bi se učile knjigovodstva, računovodstva, korespondence, telegrafične, železniške in poštne službe; slikarije, lithografije, kiparstva, bakrorestva; pripravljanja kalupov iz mavca, kemiških, kirurgijskih in optičkih aparatov, i. t. d. i. t. d.

Predmeti stroge vednosti neso za ženske, le medicine naj bi se učile one, ki imajo izvanredno sposobnost za to, da bi se izobrazile kot ženske in otroške zdraviteljice in kot pomočnice pri porodu.

Na ta način bi prevzele ženske lep kos dosedanjega možkega delovanja. To bi ne bilo dobro le za samostojne, nego tudi za omožene ženske, ki bi večkrat priložnost našle, pomagati možu kaj zaslužiti, ne le zapravljati mu, kar je sam teško pridobil. Se ve, da morajo ženske srednjih in viših stanov pred vsem popustiti predsodek, kakor bi delo boguto gospo sramotilo,

Tiha gomila krije telo blazega mladenca, ki se je goreče boril na pevskem polji, neustrašivega rodoljuba ter vnetega boritelja za narodno sveto reč. „Kaj je bil Kocijančič, bodemo še le zdaj čutili, ko ga ne bo več mej nami in stoprv potomci naši bodo vedeli ceniti Kocijančičeve zasluge za narodno stvar!“ dejal je g. F. Ferfila, ko mu je nagrobnico govoril. In prav je imel, kajti Kocijančič je mej veselimi pevskimi urani imel tudi mnogo grenkih dni, bridke solze je po nedolžnem točil — sreča bila mu je še v zibelu — klobute. Dragi čitatelji „Soče“ gotovo vsi predobro poznajo Kocijančiča, tembolj ga pa poznajo rodoljubi ter prijatelji goriški. Kedo v Gorici se ne spominja Kocijančiča še kot mladega dijaka pa pevodje nad 80 mladih pevcev? Ali nij bilo najti ranjcega Jožeta pri vsakej čitalniški besedi na Goriškem? Mari nijso bili najlepši koncerti pod Kocijančičevim vodstvom v Gradci in Beči? Tedaj Jože, Ti si storil svojo sveto dolžnost ter postavil si v slovanskem narodu živ spomin; Tvoje pesni se bodo glasile ob Soči in Savi in s tem ostane Tvoje ime v slavnem spominu.

Še na smertnej postelji je ranjki Kocijančič skrbel, da reši narodu, katerega verni sin je ostal do poslednjega izdihljeja, svoje drago ime — narodne pesni. Njegova uže grobu bližajoča se roka sest. vila je pozdrav županstva Kanalskega Kobariskim taboritom. Blaga duša zdaj biva tam, kjer strasti ne buči vihar, rešena pozemskega terpljenja.

Spremili smo dragega Josipa, dostojno ter slovesno, kakor si zasluži za blagor naroda navdušeni rodoljub. Došli so kviščanski „Slavci“ z godbo in zastavo skazati poslednjo čast neumerlemu vodji. G. V. Dolenc pošal mu je v imenu tržaških Slovencev, kot čestilcev ranjcega Kocijančiča krasen lavorev venec. Enako položil je g. F. F. na gomilo krasen venec z primernim napisom: „Svojemu prvemu prijatelju F. Ferfila!“ Dalje mu je podarila venec neka blaga gospa in čitalnica Kanalska, katera zadnja ga je sé zastavo spremila, kakor tudi ves Kanal. Kanalski pevci zapeli so svojemu preljubemu pevodnji nagrobnico in niti enega očesa nij bilo, da ne bi potočilo tiho solzo po ranjkem, žalibože nesrečnem Kocijančiču. Zdej je njegovega nedolžnega pr. ganjanja konec, on je obračunal z nehvaležnim svetom; tedaj v miru počivaj dragi nepozabljivi Jože!

Izpod Čavna, 2. aprila. (Izv. dop.) (Braniška cesta.)* Čital sem dopis iz Braniške doline v „Soči“ dne 22. marcija štev. 12 in zato hočem tudi jaz kot cestni prijatelj o cestah nekoliko spregovoriti.

Kdor ne pozna krajnih razmer v Braniški dolini, sodil bi lahko po zgorej omenjenem dopisu, da je ta dolina kje v Siberiji, da nema nobene ceste, da tamkajšnji prebivalci ne morejo sé svojimi pridelki med svet, da jim ni mogoče nobene kupčije, nobene konkurence vzdrževati.

Če je res dopisnik iz Braniče doma in če tam stanuje, naj vendar nekoliko pravičnejše poroča v časnikih; posebno ga opominjam, da se ozre na dva kraja v Braniški dolini in videl bode, da ste tam skozi speljani dve skladovni cesti: ena drži od Podrage čez goranjo Branico proti Kobilju, druga pa po Braniškem središču pri Podlazu do Šmarja in naprej. Če je pa dopisnik tudi cestni prijatelj, prosim ga, naj pogleda, kako umetno tamkajšnji občinarji zadnje imenovano cesto zasipajo in v kakem stanju jo vzdržujejo. Kak grušč rabijo na tej cesti, sodi se lahko po materjalu (opeki in enakem), ki je na strani v kupcih neredno spravljeno, da mora voznik celó po dnevu skrbno paziti, da ne pride v nevarnost. In vendar bi ne bilo težko to cesto v boljšem stanju vzdrževati, saj je tam tik ceste pri mostu in na občinskem zemljišču trdega gruščca dovolj. Toda cestni odbor bi moral nekoliko ostreje postopati, ter v občinah, katere njim odkazani kos skladovne ceste na škodo javnega občevanja zanemarjajo, cesto v lastnem gospodarstvu ali pa po potu javne dražbe na občinske stroške pogruščati dati.

Sliši se sicer, da si cestni odbor, oziroma njegov predsednik mnogo prizadeva in z lepa prigovarja dotični občinski zastop, da bi skrbel za primernejši cestni grušč — pa vse brez uspeha.

Iz tega se vidi, da nemajo tamkajšnji prebivalci skoro nobene skrbi za vzdrževanje najpotrebnejših svojih cest; k čemu zahtevajo tedaj še novih cest, mari za to, da se vresniči stari pregovor, po katerem naj bi jim drugi kravo krmili, oni pa jo molzli?

Vsak razumen človek mi mora pritrditi, da imate Branica in Šmarje zadosti dve skladovni cesti, po katerih prav lahko svoje pridelke izpeljujete na vse strani v Gorico, Trst ali na Kranjsko. Le svetovati moram tem občinam, da odložene jim kose skladovnih cest z dobrim gruščem nasipajo; po tem jim ne bode potreba novih cest prositi in tudi ne sadja na hrbtu nositi.

Gospod dopisnik Braniški naj pa tudi poizve, da je vis. delžni bor uže pred nekaterimi leti spoznal, da ni treba Braniči tretje skladovne ceste; pri tem sklepu gotovo tudi ostane, ker zaradi tako male konkurence ne bo hotel vstrezati peščici sebičnežev, ampak se bo oziral tudi na druge davkoplačevalce ajdovskega okraja, kateri so uže zdaj prehudo obloženi. Resnicoljub.

*) Sprejeli smo, da ne bomo dolžni pristranosti! Sicer pa (Op. uređ.

Iz Trsta, 17. apr. 1878. (Izv. dop.) (Priatelju.—
Italijanci kot geografi in zgodovinarji. — Politeama.
Nemško društvo pa slovenski hlapci. — Nov parnik
„Vorwärts.“ — Koze.—)

Zalostna vest o Kocjancičevi smrti je tudi tuk.
rodoljube, katerih nekateri bili so njegovi osebni pri-
jatelji, dernila jako nemilo. Malo imamo talentov in
ženijalnih mož in še te nam jemlje nemila osoda. —
Naša mladina se mora večinoma boriti sé življenja
britkostmi, mora trpeti moralno in materialno, predno
pride do kacega cilja in koliko velikih duhov onemore
v tem navadnem, ognjusnem boju, čestokrat nasprot-
nem idealom blagih in vzvišenih duš.

Gebunden führt der Schmerz uns alle durch
das Leben,
Sanft, wenn wir willig gehen, hart, wenn wir
widerstreben.

pravi Haller“.—

Da naš Josip nij bil navadni duh, to je uže zgo-
daj pokazal in morda so bile prav njegove navadne
duševne sile uzrok prerane smrti. — Ženij navadno
ne pozna srednje poti; skoro pri vsakem ženiju je od
okolnosti odvisno, ali postane velik v blagem in lepem
pomenu, ali pa pade v nižave.—Našemu Josipu okol-
nosti niso bile ravno ugodne, morda mu je tudi manj-
kalo blagodejnega upljava; onemogel je pod vdarci ne-
mle osode in kedo zna, če oni kregulj, ki pika srca
od zore do mraka, od mraka do dne, nij vzbudil v
njemu željo po miru, katerega na svetu nij mogel več
najti. Kocjancičevo življenje je vredno študije in tis-
tim prijateljem, ki so njega opazovali in razumeli, za-
pustil je globok vtis, katerega si bodo še dolgo tol-
mačili.—

Pa pustimo ta razmišljanja o slabej strani člo-
veškega bitja; vsakdanje novice v obče bolj zanimajo.

Naši Italijanci so uže zopet napravili velik na-
predek; našli so, da naš Kras je popolnoma italijan-
ska zemlja in so to dokazali po imenih vasi in dolin.—
Kaj mislite, kako se zljaj zove Ovčji Grad, kako Vel-
iki Dol, Dutovlje, Komen, Občina? —Vidite tako le:
Castel Lupo, Valgrande, Dutovljacco, Comeno, Opicina.

Prešli teden je namreč naznanilo tuk. društvo
Ginnastica, da napravi izlet na Kras čez Prosecco, Ga-
broviccia, Sgonicco, čez Valgrande, Castel Lupo, Co-
men in se po tem vrne čez Pliskoviccia, Dutogliacco,
Crepiglia, Croato in Opicina sopot v Trst. Sam ital.
list „Adria“ smeši to bedarijo in pravi, da je morda
tisti tržaški zgodovinar, ki je našel na Občini staro
tribu Etruskov po imenu Opicini, našel sopot kak novi
rod Etruskov po imenu Crepli, Gabrovicci, Pliscovicci
i. t. d. Vzemimo zdaj, naj se kak geografije teš pa
terana sit gimnastikar zgubi tam na Krasu in naj po
tem poprašuje trde kraške kmete, ki ne vedo nič o
Etruskih, kje je nek Castel-lupo, Valgrande i. t. d., kaj
mu bodo nek ti kmetje odgovorili? Menda: „Tam dol,
per pinjol, per Maria ferkanjica, to jo maš, je kraška
petica.“—No vli Kraševci, povejte vendar tem gospo-
dom, kadar Vas pridejo obiskat, da Kras je slovenska
trdnjava, v katero smejo sicer priti tudi mirni Itali-
jani po terana kot gostje, a nikoli kot gospodarji.—
Sicer je vsa reč bolj smešna in zasluži le zarad te
lastnosti omena.—

Te praznike se slovesno odpre novo gledišče „Po-
liteama“; gledišče je veliko, krasno in jako praktično
sezidano; stane blizo 1/2 milijona gold. in je lastnina
mnogih delničarjev, Za prvi nastop so najete same
evropske celebritete, to je pevci in pevkinje Ivega re-
da; dale se bodo 4 najlepše opere, mej njimi tudi
„Lucia de Lammermoor.“ z opero bode združen tudi
balet, v katerem bode sodelovala imenitna Jaksch iz
dunajske dvorne opere.

V Schillervereinu je govoril te dni znani Wei-
precht, ki je vodil polarno ekspedicijo, o pomikanju
ledu v polarnem morju; iz govora je prav za prav edi-
no to razvidno, da do denes o polarnem morju ne
vemo nič gotovega in da bi bilo treba osnovati mno-
go opaževalnih štacij, še le po tem bi se znalo dose-
či kaj pozitivnega za vednost.—

To je stara reč; ali osnova omenjenih štacij je
in ostane menda še dolgo „pium desiderium“. V so-
boto je dalo to društvo tudi koncert v redutni dvo-
rani, pri katerem koncertu je sodeloval tudi tenorist
zagrebške opere, Grbec, rodom Slovenec.—Čudno, ka-
ko pride Grbec do Schillervereina?—Tukaj bi bil lah-
ko pel tudi v kakem slovenskem koncertu in Slovenci
bi mu bili gotovo bolj hvaležni, nego so mu bili Nemci,
ki Slovana uže samo zarad imena prezirajo.—Naši
ljudje žalibože preradi rep nosijo drugim narodom in
mi imamo tukaj dovolj Slovencev še celo slovenskih
„biografov“, ki rabijo svoje moči v korist Nemcev
posebno v Schillervereinu, pa v čitalnico niti ne po-
kukajo. In taki ljudje sedé celo na kurličnem stolu
slovenskem.—Ne vem, zakaj mi Slovenci take „malve“
mej seboj trpimo.—„Če te kak ud boli, odseči ga“, so
evangelijske besede, popolnoma resnične in mi Sloven-
ci bi morali v tem obziru posnemati ono večno evan-
gelijsko moralo.—

Danes izročilo je društvo „Lloyd“ svojo največjo
ladijo morskim valovom. — To vse se je godilo jako
slovesno v nazočnosti namestnika, vseh oblastnij in
množega občinstva. — Menim, da bode Vaše čitatelje
zanimalo, ako jim podam nekatere date, o tem parniku.

Zove se „Vorwärts“, je dolg 318' širok 37' in globok
27', drži okolo 60,000 centov blaga, skoro toliko, ko-
likor ga more dovažati 10 železniških vlakov.—Mašina
ima 1200 efektivnih konjskih moči.—

Ta velikan dodelal se je v 260 dneh.—To je do-
kaz, da avstrijski Lloyd dobro izvršuje svojo nalogo,
katera je v trgovskem obziru gotovo ena najvažnejših v
Avstriji.—Tukaj imamo shod vodjev vseh nemških in
avstrijskih železnic, ki se dogovarja s pooblaščenca Lloy-
da tarifni pogodbi.—

V Trstu zdaj močno razsajajo koze, umira jih
prav dosti za to boleznijo posebno vojakov in otrok.—
Sploh je letos mortaliteta v Trstu velika. — Vesele
praznike in pa nič straha pred Italijanci! —

Politični pregled.

Cesar je odlikoval 16 najveljavnejših
mož z največjim ordnom, kar jih ima Avstrija,
to je z ordnom zlatega ovna. Med odliko-
vani so vse politične stranke zastopane. Kedor
se spominja, koliko so se čudili in kako različno
tolmačili razni časopisi, ko je grof Andrassy
prejel isti orden, mora nehoté misliti, da je da-
našnje odlikovanje v nekaki zvezi s takratnim.
Ta orden daje nositelju pravico, da sme imeno-
vati cesarja bratranca.

Poslanska zbornica je v zadnjih svo-
jih sejah razpravljala postavbo zastran osebnega
davka — katera pa ni še rešena, ker je zbor-
nica en prepiren paragraf vrnila dotičnemu od-
seku, da naredi o njem nov predlog. Zborovanje
je čez velikonočne praznike odloženo — do 30.
t. m., po tem pa se bo moralo ročno nadalje-
vati, ker je še mnogo posla — vlada pa name-
rava koncem maja sesijo skleniti.

Ogrska in avstrijska regnikolarna deputa-
cija niste prenehali svojih razprav o nagodbi.
Dne 12. t. m. je imela ogerska deputacija sejo
in je sklenila svojo poslanico kot odgovor av-
strijski deputaciji v vprašanji zastran dolga 80
milijonov.

Evropske diplomatske zapletke, ki so na-
stale posebno vsled angleških intrig po končani
rusko-turški vojski, so še vedno trdno zamotane.
Angliži zahtevajo odločno, naj Rusija predloži
vse mirovne pogoje, sklenjene v sv. Stefanu kon-
ferenciji ali kongresu v razsodbo; Gorčakov se
pa temu ustavlja, češ, da ne segajo vsi pogoji
v interese drugih držav in da ima zmagovalce
pravico narekavati take pogoje, kateri bodo za-
varovali stalni mir in ob enem najuspešnejše
koristili osvobojenim deželam. — Obe državi,
Ruska in Angleška, sti do grla oboroženi in če
se popadeti, kar se lahko v kratkem zgodi, po
tem bodo nehoté tudi druge države v obrambo
svojih interesov v boj pritrirani.

Kakor se piše Pol. Cor. iz Peterburga, ni
ruski kabinet še odgovoril na Andrassy-jere o-
pazke zastran St. Stefanske pogodbe, vsled česar
pa še ni sklepati, da bi se ne bili vladi po
Ignatievem odhodu iz Dunaja dalje dogovarjali
o tej pogodbi; le da so dogovori bolj tajni. —
Z Dunaja se pa poroča, da je s Peterburga
prišel na Dunaj poseben poslanec z lastnoročnim
pismom ruskega cara do našega cesarja.

Bismark si tudi mnogo prizadeva, da bi se
ljubi mir ohranil; Nemčija priznava pravice Ru-
sov izražene v mirovni pogodbi.

Rumunski minister Bratiano, ki se je ne-
davno mudil na avstrijskem in nemškem dvoru,
je bil nekda prav hladno odpravljen; — vsi ugo-
vori zoper odstop Besarabije menda ne bodo nič
pomagali. — Na Rumunskem se zbira prav
mного ruske vojske.

Iz Carigrada se javlja, da se po morji
silno mnogo živine in živeža dovažava v sv. Štefan
in dalje odpravlja po železnici v Drenopolje in
naprej. Ruska si še vedno prizadeva pridobiti
Turčijo na svojo stran za slučaj vojne proti
Angležu. — Ohranjenje ruske vojske v turških
provincijah stane nekda vsak dan 7 milijonov
frankov.

Italija oborožuje; vojni minister je za-
hteval od ministerskega sveta dovoljenje, sklicati
60.000 mož, ki bi se zbrali v taborju pri Brin-
disi? Kaj pomenja vojni hrup v blaženi Italiji?

Razne vesti.

„Il Goriziano“ nam je posvetil v štev. 102
poseben članek, kateri, ko smo ga čitali, nam je na-
redil vtis, kakor bi nas kedo za grlo zgrabil in bi
nam revolver na prsi tiščal. Brrr! kako znajo groziti
ti demokrati! — Prosimo, ker uže tako dobro razu-
mete slovenski, preberite še današnji naš dopis iz Go-
rice, v katerem smo Vam vestno razložili, kako smo
na svojih shodih teptali koristi in dostojnost
italijanskega prebivalstva te dežele
— in po tem grozite, kolikor Vam drago, naprej. —
Samo ne metajte tako ošabno sé svoje „maggioranza“
okrog sebe in nikar ne očitajte drugemu narodu, da
manje davka plačuje od Vašega. — sicer ste si zopet
se svojimi nabeli navskriž. Pravi demokrat je enako
pravičen večini in manjšini in ne sodi nigrdar človeka
po tem, kar plača. — Kar se večine tiče, naj Vam
smemo tudi popraviti, da po uradnem ljudskem po-
pisu l. 1857 je živelo v Goriško-Gradiški grofiji
130.748 Slovencev, 47.841 Furlancev, 15.134 Itallja-
nov, 2150 Nemcev in 403 Izraelitov — tedaj Furlan-
cev in Italljanov sé Zidi vred skupaj za prav obilno
polovico manj od Slovencev. Da bi se bilo število
Vaših rojakov v preteklem desetletji zares tako strašno
pomnožilo?

Renška čitalnica napravi dne 22. aprila 1878
v krasni dvorani gosp. grofa Strassolda „BESEDO“ s
petjem, deklamacijo, šaljivim govornom in igro: „V
Ljubljano jo dajmo“. Po „besedi“ ples. Začetek ob 7.
uri zvečer. Vstopnina k „besedi“ 20 kr.; k pleau 1 gl.

Kobariška čitalnica, napravi 22. aprila, na
velikonočni pondeljek, besedo. Igralo se bode: V Lju-
bljano jo dajmo!“

Goriška omika. Naš ljubeznjivi „Isonzo“ se
kar v eno mer zaganja v Slovence in jim dan za dne-
vom očita nevednost in surovost, povdarja je nasproti
izobraženost in omikanost Italljanskih prebivalcev. Ison-
zove terditve so bile v Soči že večkrat na laž postavl-
ljene in vendar še ne neha svojih nagostil odkrivati.
Zlasti sedaj, ko je bila v Gorici vojaška nabera in so
fantje prepevaje akozi mesto hodili, najde „Isonzo“
priliko in pokaže zopet na razliko med obema narod-
nostima. Ko so bili prvi dan goriški meščanje pri
naberi, nij zapazil „Isonzo“ nikakega nereda, dasirav-
no je celo „Goriziano“ konstatoval neizmerno vplije
nabirancev. Sedaj pa, ko velja Slovence gerdti in
obrekovati, sedaj je „Isonzo“ vsaka najmanjša prilika
dobra, da napolni svoje prazne predale in hlinavsko
svetu pokaže, kako sirovi so ti „Schlavi“, ki so se
Bog ve, od kod prikradli v lepo, blaženo Italljansko
domovino.

Ali dragi moj „Isonzo“, pometaj najpoprej pred
svojim pragom! Le poglej tvoje prebivalstvo nižega
reda, ki tudi govori „la dolce lingua italiana“ (recte
„friulana“), poglej tvoje rokodelce, ko se vračajo zve-
čer po delu domov, kaj vganjajo ti po stranskih uli-
cah našega mesta?—Zbirajo se v večje gruča, razver-
sté se v red in pregradijo celo ulico—prav kakor slo-
venski fantje ob času nabere—; in tedaj začnejo na
vse gerlo vpiti in prepevati svoji najljubšo pesen:
„Ubrighi di sera alla mattina, ubriaghi di quà, ubriaghi
di là ec.“—Lehko se reče, da je ta pesen že po-
stala nacionalna himna goriških omikancev (?); jo tudi
že vsak paglavec na ulici kroži in žvižga. In ta pe-
sen gotovo sama na sebi jasno kaže omiko tistih, ki
jo prepevajo in sicer prepevajo, ko še neso videli
kapljice vina, ko še ne govori alkohol iz njih, kot
iz marsikaterega slovenskega fanta, ko ob času nabe-
re po mestu razsaja.

Kaj mislite, kaj govore tujci k takemu vsakda-
njemu razsajanju? oni tujci, ki iščejo mirnega, ne mo-
tenega življenja v avstrijski Nizzi?—Oni gotovo ne ve-
dó, da je v Gorici „narodna šega“ vpiti, razsajati in
pretepati se; šega, ki je gotovo od onstran ni je k
nam priromala, kajti znano je, da Italijan ne more
niti igle prodati, da bi ne vpil.“)

Goriziano se je začel celo nad slovensko po-
božnostjo obrezati in očitati, da je slovenski kmet dra-
gačen v cerkvi, drugačen pa na ulici. — Ljubi srakó-
pér! Ko bi bil ti kedaj čital kak popis o značaji Itall-
janskega ljudstva, vedel bi, da je pobožnost med Ita-
lijani še vse bolj navidezna, kakor med Slovenci. Na
Napolitanskem, v oni deželi, od koder se apostoli omike
celo na Goriško pošiljajo, v oni deželi ima priprosto
ljudstvo navado med sv. mašo na polje krast hoditi.
In ko zaslíši med svojim opravilom, da v cerkvi k pov-
zdigovanju zavzoni, tedaj poklekne, se odkrije in ske-
sano na persi bje. Po povzdigovanju pa vstane in—
zopet nadalje krade!—Znano je tudi o jugo-italljan-
skih roparjih, da nosijo molek (roženkranc) v žepu,
pa škapulir okoli vratu.

Vojaško. Iz Vipolž na Goriškem se piše Na-
rodu: Naj omenim, da je bil 7. t. m. tukaj v Vipolžah
nek major z jednim prostakom vojaškega peš-polka,
ki biva v Gorici ter ogledal in opisal vse homce.
Drugi dan 8. t. m. sta prišla zopet dva častnika ali

*) Mi ne razgovarjamo surovosti, a odražamo nam so-
vravno pristranost.
Op. uređ.

oficirja pregledat naše E-de. To nič kaj dobrega ne pomeni; ne vemo, se hočejo li ustanoviti na meji ali pa pomakniti dalje, bode šlo za vojsko ali za mir.

Koperško učiteljsko pripravnišče je gotovo eno izmed najboljših; kako se tam slovenski sinovi šolajo, to opazujemo — pravi „Edin.“ — uže več časa. Izvedeli smo, da je dalo ministerstvo za ta zavod letošnje leto 12.000 gl. podpore, kajti to je bilo potreba, ako se pomisli, da je v Kopru za študente jako drago življenje in stanovanje, ter da so večidel nepremožni študentje, kateri si le z štipendiji morejo pomagati. G. župnik Sancin v Rižanu je daroval mnogo knjig zavodu; to je vse hvale vredno, naj bi posnemali drugi naši narodnjaki ta čin blagodušnega gospoda. Čuli smo tudi, da je ogledaval nek inženjer hišo, v kateri je pripravnica, našel je je za vse drugo bolj, nego za šolo pripravno; mislimo, da vlada tudi tukaj pomore. Zavodu pa gre vsa hvala, kajti moči so take, da lahko gojevajo izvrstne učitelje.

Naš rojak profesor Miklošič je te dni akademiji znanosti na Dunaji izročil nov učen spis o jeziku ciganakem.

Svarilo. Piše se nam: Bilo je v sredo 3. t. m. ko sem došel v Gorico. Podam se k „Bierhalle“, ki se nahaja tik hiše dr. Maurovicha, da bi tam popil vrček piva. Opozorjen, da je na vrtu več gostov, udarim jo skozi sobo tja. A zdajci zkoči na-me gostilničarjev velikanski pes ter me jame tako hudo griziti v meča, da mi pretrga nove črne hlače na obeh straneh nogah. In pes bi še ne bil miroval, da ne bi bili hitro nekovi možje prišli ga. Poprašal sem ondešnje natakario, ali pes zmerom tako ljudi napada. Rekla mi je, da se to vedno godi. Ta faktum je mene tako razburil, da sem tekel takoj k policiji, naznanjat prigojeno mi stvar. A c. kr. komisar mi je svetoval, naj se obrnem do sodnije, katera bo na to delala, da dobim odškodnino. Ker sem moral koj iz Gorice, in ker mi je čez vse neljubo, potikati se po kancelijah, pustil sem stvar tako. Zdi se mi pa vendar dobro v goriškem listu opozoriti, recte posvariti občinstvo, naj se ogiba nevarnosti, ki jej preti v imenovani gostilnici.

Ministersk ukaz. Minister za uk in bogočastje je z ukazom od 19. marcija t. l. poduk v organji zopet vpeljal v naša učiteljska. Smoter mu je: dovoljno znanje muzikalnega elementarnega uka; zastopiti najvažneje iz harmonije in generalbasa; zadobiti spretnost cerkveno petje spremljati na dostojen način; zmožnost kratke preludije igrati in najpriprostejšim zahtevam gledé modulacije zadovoljiti. — Prav je, da se težje in nehasljive gosli umaknejo za učitelja koristnemu organju. O tem še več prihodnjic!

Slomšekovi spisi. Slovenske čitatelje opozorujemo na drugi del Slomškovih spisov; prilike in povesti, ki je izšel pred malo časom v Mohorjevi tiskarni v Celovcu in se nahaja v Gorici pri Wokulatu po 1 fl. 20 kr. zvezek. Knjiga obsega izvrstno podučno berilo za priprosto ljudstvo in za mladino nižih šol. Slomšek je bil ljudski pisatelj in družba vs. Mohora jo je pogodila, da širi njegove spise med naše kmečko ljudstvo. Sploh imamo le malo knjig, ki bi bile v resnici za ljudstvo pisane in tudi slavna družba izdaja preučene, ali preveč znanstveno pisane knjige (n. pr. občno zgodovino), katerih kmet ne umeje in katera z nevoljo iz rok poklada. Morebiti je ravno to vzrok, da se je število družabnikov lausko leto skercilo. Torej videant consules!

Od g. urednika Slomškovih spisov pa bi želeli, naj bi zbirko bolj kritično uravnal, kar se jezika tiče. Slomškova pisava je sem ter tija že zastarela, treba jo je popravljati. Ali ta poprava mora biti sedanjemu razvitku slovenskega jezika primerna, pred vsem pa dosledna. To velja zlasti o pisavi u in v (n. pr. obog). Neslovensko je: „Se mi ne plača“; ali pa „to ni za prestati.“ Besede, kakor merkovicica naj bi se nadomestovale z boljšimi; druge pa, ki so samo po Štajerskem znane, naj bi se v oklepih tolmačile z bolj navadnimi. Tako bi knjiga velik bolj dosegala svoj namen. — Naj bi g. urednik pomislil, da pri nas Slovincih nij mogoče vsako peto ali deseto leto izdajati del naših pisateljev. Treba je torej, da vsaka izdaja ohrani svojo veljavo za več časa, da ni že tedaj zastarela, ko na svitlo pride.

N. eks. minister za uk in bogočastje je poklical vse deželne šolske svetovalce na Dunaj, da bi se z njimi posvetoval, kako bi se olajšalo učenje dijakom na srednjih šolah. Nemški listi veliko o tem pišejo in mi želimo, da bi se posrečila visokim gospodom uspešna rešitev.

Poprava. Služba za matematiko in fiziko nij razpisana na goriškem gimnaziju, kakor smo zadnjic poročali, temveč na realki. Da je domačinec ne dobi, to si lahko mislimo. —

Listnica uredništva: Monsig P.: Danes se nam je gradivo tako zagatilo, da smo morali odložiti. Ne zamerite!

Poslanica.*)

Gospod Alojzij Bader iz Gorice trdi v oznanilu, priobčenem v štev. 15 tega lista, da je obilno založen se svečami in baklami, ki se imenujejo voščene (zmes) in so prav enake onim iz fabrike G. Reali in E. Gavazzi v Benetkah, kojih zalogo ima podpisani v Korminu. Očividno je, da je omenjeno oznanilo le konkurenčno sredstvo, ki je pa prenerodno izmišljeno, nego bi vero našlo tudi pri manj izvedenih ljudeh.

Slavno znana fabrika G. Reali in E. Gavazzi v Benetkah, koje izdelki so uže davno priznani in so do zdaj vedno nespremenjeno dobri ostali, ne boji se konkurenije gosp. Alojzija Baderja: Njemu ni ta firma nigdar ovadila svojega tovarniškega sistema in nje izdelki so vse drugačni od Baderjevih. Sumničenje, katero vzbuja gospod Bader proti imenovani častivredni firmi je prazno, nje izdelki so vendar boljši od njegovih. To so priznale juri raznih razstav, to dokazujejo tudi niže cene Baderjevih izdelkov.

JAKOB PALLA v Korminu.

* Uredništvo ne sprejme druge odgovornosti, nego ono, ki mu jo nalaga postava.

Vsako naročilo se zamore izvršiti v 24. urah.

Prodajalnica raznega blaga in veselaj

VAL. GORJUP-A

v Gorici.

Prodaja storjenih oblačil za može in dečke

Da se želji mnogih gospodov naročnikov vstreže in da se odstrani vsak dvom pri naročevanju storjene obleke iz glavnih mest, jemljejo se v imenovani prodajalnici naročila za moška oblačila, ki se hitro, po najnovejši modi in natančno po želji naročnikov s poroštvom izdelujejo.

Cela obleka razne barve	od gl. 13	do gl. 45
„ „ črna	„ 15	„ 50
„ „ za dečke	„ 4	„ 12
Spomladanska suknja	„ 8	„ 28
Bonjours, kratka suknja	„ 7	„ 22
Hlače letne	„ 2,50	„ 8
„ raznih barv	„ 3,50	„ 12
Opersniki	„ 2	„ 8
Sukne za lovce in pisarje	„ 4	„ 10
Domača obleka	„ 8	„ 20

NB. Vsako naročilo se zamore izvršiti v 24. urah.

Vsako oblačilo, ki ne ugaja, se zamore brez vsake težave zamenjati

Na ogled se pošilja poštine prosto.

Vsako naročilo se zamore izvršiti v 24. urah.

Oznanilo.

Jemljem si čast slavnemu občinstvu naznaniti, da se pri podpisaneu nahaja bogata zaloga voska, sveč in torč iz slavnoznane tovarne Reali Gavazzi-a v Benetkah. Bila je odlikovana od cesarja avstrijskega, Franciška Jožefa, od kralja bavarskega, Maksimiliana II., od kralja pruskega, Friderika Viljelma in od umrlega francoskega cesarja, Napoleona III. Obdarovana je bila pri razstavi v Londonu l. 1862, pri obertnijski razstavi v Parmu, pri razstavi v Turinu, v Milanu, v Luki in slednjic pri razstavi v Filadelfiji

Gg. naročnikom se bo postreglo z vso skerblijivostjo in natančnostjo in prav ugodno ceno.

Cena je: I. versta 2 gl. 40 sold.

II. „ 2 „ 20 „

Podpisani se tedaj zanaša, da bo v kratkem počasten s prav obilnimi naročili.

Jakob Palla v Korminu.

Oznanilo.

Podpisani ima zalogo voščenih sveč iz tovarne za sveče g. Alojzija Bader-ja v Gorici. Sveče iz te tovarne so bile odlikovane s sreberno svetinjo in častnim diplomom na svetovni razstavi v Parizu leta 1855 in na Dunaji leta 1873, ravno tako pri razstavah v Gorici, Monakovem in v Trstu leta 1871.

Te sveče imajo prednost, da so iz čistega voska od čebel, pa proste vsake druge tvarine, so zboljšane, da se več ne kidajo in ne onesažijo altarja, kakor poprej.

Cena tem svečam je 2 gl. 68 sld. kilo najboljšje prve verste,

2 „ 33 „ druge verste.

Plačuje se ob koncu leta.

Prečastita duhovščina se opozoruje, naj se ne daja premotiti od drugih prodajalcev, ki prodajajo sveče, namešane z drugimi, po cerkvenih postavah prepovedanimi tvarinami.

V Sežani ima zalogo

novi štacmar IVAN GOLIEVŠČIK.

Pozor trtorejci!

Podpisani je tudi letos dobro založen z najboljšim in najmočnejim siciljanskim in rimskim žveplom, katero se po dosedanjih skušnjah z izvrstnim uspehom rabi v obrambo zoper trtno bolezen.

Dobiva se po prav spodobni ceni pri podpisaneu in pa v drogeriji gosp. Gasp. Ghitter-ja v Gorici.

Andrej Kocjancić
v Podgori.

„PRILICNA UKUPOVILA.“

NOVO! NOVO! NOVO!

Naši, vilice in žlice iz pravga „SREBROJENKA“, ostanejo vedno bele (na) se ne ravenja z nezdravim tako zvanim „Chinazobrom“, katero postane rameno uže po osmredni rabi. Da je naše blago stvarno, odizoma da ostane belo, dajmo TOLETNO PUKOŽIVO!

1) 2 taceta žile „ gl. 1,90
1) 2 „ vilice „ „ 1,90
1) 2 „ nožev „ „ 2,00
1) 2 „ žlice „ „ 1,75
1) 2 zajmarov za juho „ „ 1,75
1) žlica za prikuho „ „ 1,75

6 pudkadeškov za nože gl. 1,50 — 1 JAKO ELEGANTEN unjast etal s enim desetom istinito sreberno posode: 13 let. poskusa, sreč. 6 nožev in 6 vilic) namesto 22 gl. za samo 9 gl.

— Bonično SREBRNE ŽEPNE IRE: O n. k. kovnega orada pokušene, natančno regulirane in točno ideše s čistim poroštvom. 1 sreb. cilindrica s vrtigo nam. gl. 12 samo gl. 4,50
1 „ ankora s krist. steklom „ gl. 18,50 „ gl. 8,50
1 „ remonir-ura s krist. steklom (navija se pri- dame zastoj 1
1 „ rudiči brez ključa nam. gl. 25 samo gl. 18,50
1 „ rudiči brez ključa nam. gl. 25 samo gl. 17,75
1 „ rudiči brez ključa nam. gl. 25 samo gl. 17,75
Sreberne urne veršice od gl. 2,25 — do gl. 7,00

Najnovejša specialiteta!
Plinove lampe, ki se prenašajo, (brez ceri, brez duha (tabaka) in brez cilindra) s aparatom vred vsak aparat nareja sam svoj plin. Te lampe se postavljajo lahko na mizo, ali obešajo na sid, ali na podstropje. Dobrota na vsakega in za vsaki kraj!

Lampe za na steno po gl. 4,00
„ „ mizo „ „ 5,00
„ „ podstrop „ „ 4,75
1 liter plina 20 kr. Poduk, kako se ima lampa rabiti, se vsaki pridene

Lepši plamen kakor pri premogetem plinu, 50% ceneji od petrolija.
Obširne cenike pošiljamo zastoj, blaga pa le proti plačilu ali poštnem povzetju. Dobiva se SAMO pri
Exporthaus Bettelheim,
Wien, Margarethenstrasse 13.

Oznanilo.

V tukajšni gluhozemnici so na prodaj:

1. Domači zajci v 9 najboljših plemenih 2—8 mesecev stari po 1—10 gold. par.
2. Plemenite postervice (salmoni) 2—3 meseca stare po 10 gold. sto.
3. Zlate ribice 1—3 leta stare po 20—50 soldov ena.
4. Od 1. maja do konca avgusta oplojena jajčka omenjenih zlatih ribic po 5 gl. kroznik, na kojem se drži okoli 200 jajčic.